

proposta didàctica

propostes didàctiques elaborades per Xavier Mínguez

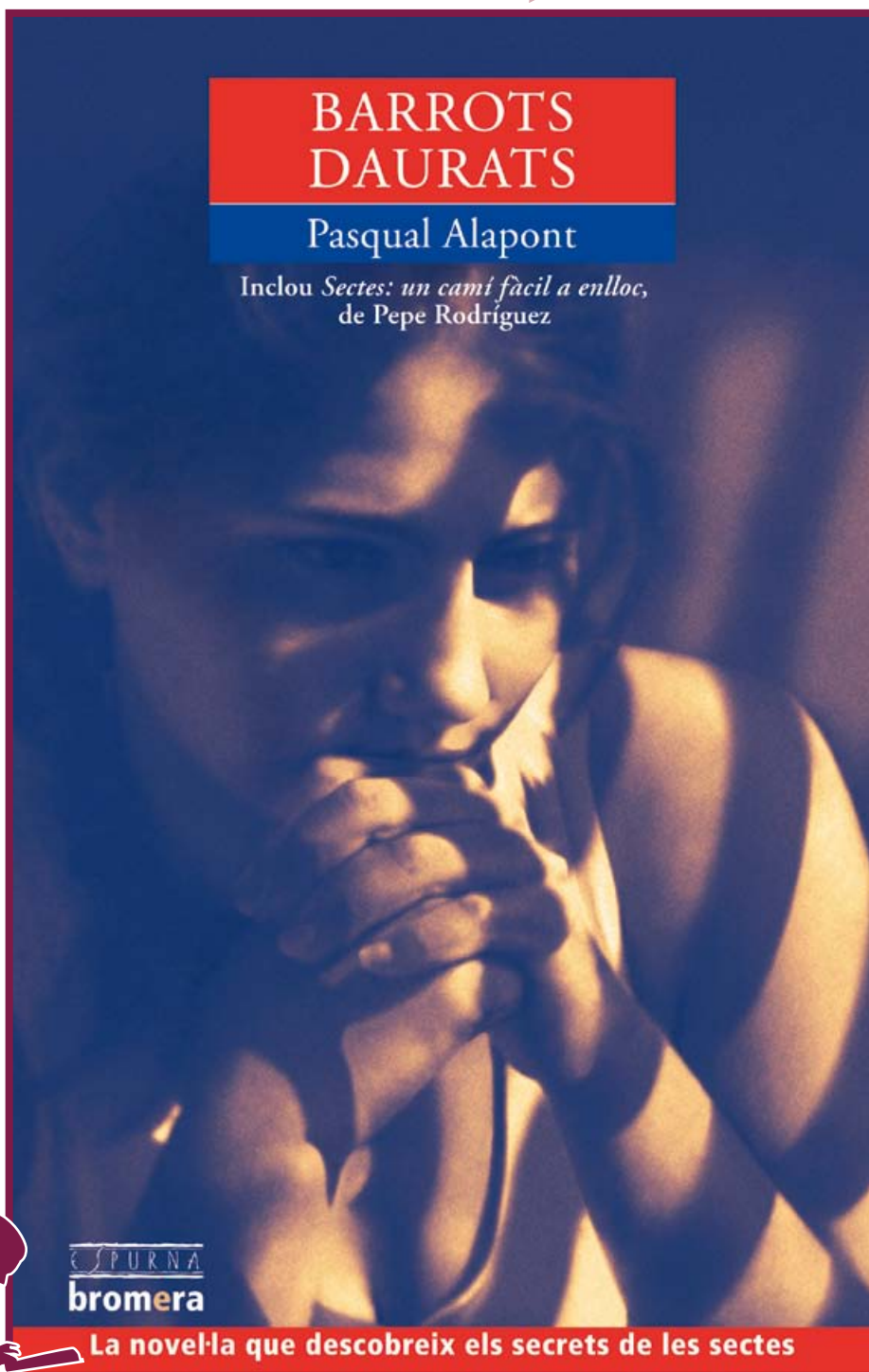
BARROTS
DAURATS

Pasqual Alapont

Inclou *Sectes: un camí fàcil a enlloc*,
de Pepe Rodríguez

www.bromera.com
edicions

bromera

ESPURNA
bromera

La novel·la que descobreix els secrets de les sectes

DESCRIPCIÓ

Autor: Pasqual Alapont

EDICIONS BROMERA / ALZIRA, 2009

Col·lecció: «Espurna», núm.73

Format: 130 × 205 mm., 200 pàgines

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre

Edat: a partir dels 14 anys

Àlex ha perdut la seua núvia en un accident de moto i tot ha perdut sentit per a ell. Casualment, entra en contacte amb una encantadora jove que pertany a una curiosa associació d'amics d'Egipte. A través d'aquesta associació, Àlex trobarà una nova manera d'enfocar la seua vida i de fer front als seus temors i problemes. Però segons s'endinsa en els amagatalls de l'associació, anirà descobrint que tal vegada les coses no eren el que pareixien i que darrere la façana d'un grup de gent interessada per l'esoterisme, hi ha un terrible perill.

Barrots daurats és un acostament al món de les sectes a través d'una novel·la d'intriga que es complementa amb l'article «Sectes» de Pepe Rodríguez, en el qual s'analitza amb major profunditat aquest inquietant món. Des del nostre punt de vista, la novel·la pot resultar molt atractiva per als joves ja que combina intriga, introspecció i aventura. L'article que la succeeix és un complement ideal que, probablement, els alumnes llegiran amb interès una vegada acabada la història. En tot cas, és probable que el dit article siga adequat per a tractar-lo en tutories, ètica, alternativa a la religió o religió, matèries més indicades per a un aprofundiment major en les implicacions personals del tema.

En tot cas, si no hi ha comunicació amb aquestes àrees i el llibre s'ha presentat directament des de l'assignatura de llengua i literatura, l'article pot ser un bon punt de partida per a un debat.

Pasqual Alapont (Catarroja, 1963) és un dels autors valencians més llegits. Dramaturg prolífic, actor i editor ha rebut, sobretot, el reconeixement del públic. En la seua prosa destaca la facilitat per a recrear situacions literàries convertint-les en versemblants.

ACTIVITATS PRÈVIES A LA LECTURA

- Una activitat interessant per a presentar el llibre passaria per establir els coneixements previs de l'alumnat respecte del tema a través de preguntes del tipus: Coneixes algú que haja estat en una secta? Han intentat captar-te alguna vegada? Què penses que és una secta? A algú li interessa el món de l'Egipte antic? Et resultaria interessant passar un cap de setmana en una comunitat que viu com en aquella època? Etc.
- També es pot facilitar alguns fullets o informació que apareix en pàgines web sobre grups considerats com a sectes: els raelites (www.rael.org) o Nueva Acrópolis (<http://www.nueva-acropolis.es/>) i discutir sobre el seu contingut, l'estil de redacció, com es manipula el lector, etc.

ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

- El fragment següent també és adequat per a la presentació del llibre. Amb delicadesa es poden realitzar preguntes sobre:
  - a) Alguna vegada has tingut la mateixa sensació que Alexandre?
  - b) Creus que una persona després d'un trauma semblant és més vulnerable?
  - c) Qui és el narrador? Per què pareix que estiga parlant el mateix protagonista?

«Però l'endemà no va estar millor; es va obligar a alçar-se, a fer vida normal com si diguérem: va anar a l'institut i va fer cua per a arreplegar els formularis per a la sol·licitud de plaça en la Facultat de Medicina; la seua nota era prou alta per a no tenir problemes, i tenia la intenció de posar només aquesta destinació, però això era abans de l'accident, ara, amb els papers en la mà, va dubtar si apuntar alguna cosa més, va dubtar fins i tot si posar Medicina.

»Durant molts anys havia alimentat el desig de ser metge, es pensava que tenia vocació, més que vocació, ganes, com una tirada... és difícil d'explicar. Per a ell no era una qüestió transcendental, no es tractava d'alguna cosa que li naixia de dins i que el posava entre l'espasa i la paret, o això o res, ni una idea més o menys abstracta, romàntica de salvar vides. I tampoc no era l'estatus del metge el que l'atreia. De fet no li agradaven les ínfules que es donaven certs medicastres, que s'omplien de grans paraules, que es feien tractar com a grans senyors, i després executaven el seu treball a toc de rellotge per a omplir bona cosa la bossa.

»Era més senzill. Simplement sentia curiositat, una curiositat elemental; sempre l'havia intrigat saber de què estaven compostes les persones, què hi tenien per dins.

[...] I de sobte, ara era incapaç d'enfrontar-se amb la mort, no amb el sac de vísceres que som tots per dins, sinó amb el que de veres representa la mort, el final de tot. No acabava d'entendre-ho, ni sabia trobar el consol en la promesa d'un món millor fet de coquetes de mel. Es feia creus que la vida de Carolina s'haguera esfumat en un no res. No podia ser que el que ella representava, el seu somrís, la manera d'arrufar el nas quan somreia, com si s'averkonyira d'alguna cosa, acabara així, tirat per terra en un revolt de la carretera.» (Pàg. 25.)

Altres fragments interessants per a comentar són els relatius a la forma de vida dels residents en la finca. Es poden realitzar preguntes del tipus:

- a) Et pareix interessant aquesta manera de viure?
- b) Creus que podries renunciar a totes les comoditats de ta casa? Portar una dieta vegetariana? Un horari de treball de sol a sol?
- c) Què creus que diferencia una secta d'una forma de vida alternativa?
- d) Creus que els habitants de la finca estan bojós? O només que no els agrada la societat actual?

«El menjador estava situat a l'altra banda del corral, on antany hi havia hagut la quadra, totalment restaurada, amb paviment de taulells i el sostre en part envidrat, per on es filtrava llum més que suficient; l'únic testimoniatge que quedava de l'antiga funció era l'abeurador, que ara s'utilitzava de rebost. Alexandre es trobava estrany amb aquella roba, temia caure a cada moment, però quan va obrir la porta, va agrair anar vestit com la resta; no desentonat, sobretot.

»Hi havia tres taules grans de fusta, de factura sòbria, on es devien asseure prop d'una vintena de comensals que s'esperaven drets. En el fons, i en perpendicular als altres, hi havia una taula més petita, amb tres persones que presidien el menjar; dos eren conegudes d'Alexandre, l'anomenat Bes i el doctor Pesshuper. Entre els dos s'asseia un individu de faccions afuades. Aquest home devia acostar-se a la cinquantena, i no obstant això, conservava una mirada juvenil, potser perquè no tenia cap arruga remarcable, si no és una cicatriu en el naixement del nas, entre les dues celles. Vestia la mateixa túnica de lli que la resta, però profusament adornada amb símbols jeroglífics. Quan Alexandre va obrir la porta, les seues mirades es van creuar un instant. Al xicot li va semblar que somreia, una invitació subtil, o així ho va entendre ell, que de seguida va ajupir el cap i es va asseure amb Nut a l'extrem d'una de les taules. Després l'home aquell va pronunciar una invocació al sol, que es veia per damunt del seu cap, filtrat per la claraboia del sostre, i tothom es va asseure.» (Pàg. 63.)

«Mentrestant, una dona havia començat a parar la seua taula, i va deixar un atuell ple de sopa i una font amb un *pilaf* d'arròs integral i albergínies al forn. Virgínia

havia agafat el cullerot i l'estava servint, però quan anava a ficar-li una altra ració, Alexandre va posar la mà sobre el plat.

»—No, gràcies.

»Llavors Nut li va agafar la mà i el va reptar amablement.

»—Mengem en silenci, Àlex. [...]

»Des d'aleshores, i mentre va durar el menjar, el xicot no va dir ni pruna però en el seu fur intern es debatia el dubte de si no devia haver anat a parar a un cau de bojós. Pel que podia abastar, tots els comensals duïen tatuat en el canell l'ull d'Udjat, però no va advertir en cap d'ells signes d'alienació aparents, ni que es preocuparen massa de la seua presència. Llevat de Bastis, que era un cas a banda, la resta semblava d'allò més normal; es captaven amb una reserva tranquil·la, i es diria que gaudien del simple fet de menjar. D'altra banda, mentre s'empassava la sopa, Alexandre va haver de reconèixer que no havia tastat mai una cosa tan bona; hi cregué distingir una aroma de timó i romaní que li va inundar la pituitària.

»Quan van acabar, l'home que presidia el menjar es va alçar i es va sentir el soroll d'uns címbals. Des de la seua posició, Alexandre no va poder entendre el que deia, li arribaven només algunes paraules soltes, però li va semblar que recitava un himne de gratitud, que de nou va finalitzar estenent els braços cap al cel. La resta el va imitar, fins i tot Alexandre que no volia cridar l'atenció, i que de més a més no veia res de dolent en aquell signe. Tot seguit va sonar una altra vegada els címbals, i la tríade de la taula principal va desfil·lar per davant de tots. Només quan se'n van haver anat, les taules es van descompondre: alguns van pujar als dormitoris i altres es van reunir en una sala, separada del corral per un envà de portes de vidre, obertes de bat a bat, i es van asseure sobre una estora de corda, damunt de coixins folrats de lli, o en cadires de boga.» (Pàgs. 65-66.)

«Ita es va posar seriosa.

»—El poble egipci vivia en profunda harmonia amb la naturalesa, el que menjaven, com vestien, el que sentien, el que pensaven... Hem après molt d'ells, més que dels nostres contemporanis, de les seues ansietats, del seu materialisme i de les seues curses cap al no-res; ens sentim més pròxims a aquest poble savi, i en la mesura que adoptem alguns dels seus costums, entenem el seu ritme vital, el seu amor per la natura.

»—Tot això està molt bé, però per què us amagueu ací?

»—Qui diu que ens amaguem? —va intervindre Nut—. Volem compartir les coses que aprenem, fem el possible per divulgar-ho, ja ho saps, però no volem que ens ho espatlle ningú, no desitgem convertir-nos en una atracció de fira. No tothom està preparat per a seguir aquesta vida.

»Un jove amb els cabells rapats, de perfil aguilenc, els va repartir unes tasses i hi va abocar un líquid. Núria va fer coveta amb la tassa i va continuar:

»—I t'imagines si no ens amagàrem un poc, si anàrem dient que ens diem Nut, Bes, Ita? —va assenyalar el xicot que servia les begudes—, o si anàrem amb els cabells rapats i les túniques de lli per la ciutat? Per qui creus que ens prendrien?

»—Volem viure la nostra vida a la nostra manera, sense que ningú ens empenye—va concloure Ita.» (Pàgs. 66-67.)

La trobada amb el mestre és un moment clau per a la confirmació d'Alexandre com a membre de Papyrus. Es pot guiar la discussió amb aquestes preguntes:

- a) Quins recursos penses que utilitza el mestre per donar confiança a Alexandre?
- b) Creus que la seua definició de secta és encertada?
- c) Quina importància té la personalitat del líder en un grup així?
- d) Consideres que el gest del bes té realment algun significat? Per què Àlex es queda extasiat?

«—He trobat gent magnífica, ací dins, uns valors... espirituals. —El mestre continuava callat, observant-lo.— La gent de fora, no..., no té valors.

»—I què penses dels nostres valors?

»—Bé, m'agraden, m'agrada la vida que fan...

»—Però tens dubtes, veritat?

»—Dubtes? No... no l'entenc.

»—A mi no em pots enganyar, recorda-te'n. Dubtes de nosaltres, no?

»—No, de cap manera, crec que són una gent excepcional. M'he trobat...

»De nou va haver-hi un silenci. Alexandre va sentir que les seues paraules de compliment eren vanes, que no tenia cap sentit parapetar-se darrere d'això, que d'alguna manera aquell home (ho va intuir en el seu somriure maliciós) coneixia els seus secrets més íntims.

»—Dis-me el que tens en el cap, fill, què és el que et preocupa de veres?

»—És com si haguera entrat en un túnel —A Alexandre li va passar per la ment la imatge de Carolina, d'una manera tan imprevista que ell mateix es va sorprendre.— Vaig perdre una amiga fa un temps.

»El mestre li va posar les mans a les temples i el xicot va començar a plorar desconsoladament.

»—És normal, jo també he passat per això abans que tu —Alexandre va recordar el que li havia contat Khnum sobre l'accident de cotxe del mestre.— Ets una persona molt sensible. Creus que necessites porgar un pecat que no és el teu. Però no has de patir, jo sóc al teu costat, forme part de tu. Ho saps, veritat?

»Tot d'una Alexandre va llançar una pregunta que va sonar a extemporània i ingènua.

»—És una secta, Papyrus?

»El mestre va riure per sota el nas, tenia l'aire displicent, en el fons aquesta era la pregunta que havia esperat des del principi.

»—Així ens titlla a vegades la gent de fora. Però què és una secta al capdavant?, un mestre que guia i ensenya uns deixebles? Llavors som un secta, sí. També van acusar Jesús de Natzaret i Sòcrates de pertànyer a una secta —va enarcar les celles—, veritat?

»—Sí, supose.

»—Però tu te'n pots anar quan vulgues; tens les portes obertes, no?

»—Sí, clar.

»—Per què ho preguntes, doncs? Què et preocupa?

»Alexandre va acusar el to dolgut del mestre.

»—No sé, a vegades em costa creure en algunes coses que fan o que diuen, tot això que expliquen dels misteris dels atlants, aquesta raça superior que ve d'Orió...

»—Tens una ment racional, Alexandre, això està bé, però no deixes que el teu orgull t'impedesca avançar en el coneixement de la veritat [...] —El mestre el va tornar a agafar de les temples, el va mirar fit a fit, amb una tal vivesa que Alexandre va sentir tant la incomoditat de mantenir la mirada com d'apartar la vista. Al mateix temps, l'home va emetre uns gemecs, com una mena de conjur, i va pronunciar les paraules següents:— he pogut veure el teu dolor, i per això puc compartir-lo, i per això puc fer-lo meu, i per això puc expulsar-lo de tu. Perquè jo sóc tu. —Després va afegir:— No et penses que hi ha res casual en això. Ets un escollit.

»De sobte, el mestre va besar Alexandre als llavis; més que un bes va ser com si aspirara el seu aire, i el xicot es va quedar com hipnotitzat, sotmés a un poder que li xuplava l'energia i que el transportava a cavall entre l'eufòria i l'alienació.»
(Pàgs. 108-111.)

- Es pot comentar també aquest fragment de l'estudi de Pepe Rodríguez que ajudarà a entendre millor la imatge que tracta de projectar Papyrus.
«Àlex semblava i era un xaval normal, i aquesta és una de les paradoxes del sectarisme: els que conformen els grups sectaris pareixen i són normals a ulls dels altres, però la seua fragilitat emocional els fa més vulnerables que la resta de gent normal a caure en conductes de dependència.»

ACTIVITATS POSTERIORES A LA LECTURA

- L'activitat més interessant després de la lectura de tot el relat és sens dubte el comentari en grup de l'experiència d'Àlex: En quina mesura se senten identificats els alum-

nes, si creuen que podrien ser víctimes d'una secta semblant, si la conducta de Núria és covardia o hi ha uns altres components ocults... El docent haurà de guiar el debat cap a les conclusions que apareixen en l'estudi posterior per motivar la seua lectura.

- Es pot proposar l'elaboració d'un xicotet relat, individual o per grups, sobre una experiència *paral·lela* en un altre tipus de sectes. L'alumnat pot elaborar aquest relat a partir d'una secta real o inventada. Aquesta activitat, a més de resultar entretinguda, pot ajudar a entendre els mecanismes que utilitzen aquests grups per a captar els seus adeptes. Es pot *inventar* una secta basant-se en una recepta que incloga: un marc suggeridor (esoterisme, extraterrestres, llibres sagrats, misteris, etc.), un entorn atractiu (masia en la muntanya, coves habitables, urbanització futurista), una ideologia que done esperances (un Déu benefactor, l'adquisició de la saviesa plena, la il·luminació, etc.). També poden utilitzar el tipus de personatges que apareixen en *Barrots daurats*: el líder carismàtic, el professor investigador, el sicari, etc. Fins i tot és possible realitzar cartes amb els diferents elements constituents de la secta (marc, entorn, ideologia i personatges) i jugar a construir diferents sectes i històries depenent de la combinació d'aquests.
- Es pot demanar a l'alumnat que elabore una crònica de premsa sobre el suposat desemascarament de Papyrus. Es tracta que ordenen el què, qui, com, quan, on i perquè de la part final del relat. També es pot elaborar una sèrie de notícies que porten des de la denúncia d'Àlex i Núria fins a la detenció dels responsables. D'aquesta manera, l'alumnat haurà de realitzar una periodització imaginària sobre com es desenvoluparien els fets en el cas en què els joves es decidiren a denunciar la secta. L'activitat podria incloure una gran diversitat de gèneres periodístics: la notícia, l'article d'opinió, la crònica, etc. Açò permetria també realitzar el treball per grups independents.

QÜESTIONARI

1. Què provoca la crisi d'Alexandre?
2. En quin moment apareix Núria en la vida del protagonista?
3. Recordes quines activitats es duen a terme en la seu de Papyrus? Quin objectiu tenen aquestes activitats?

4. Com convencen Àlex perquè acudisca a la finca?
5. Per a què s'aïllen els components de Papyrus? Quines són les obligacions dels residents?
6. En què consisteix el ritu d'iniciació d'Àlex en la piràmide?
7. Quan comença a dubtar el xic de la bondat de l'organització?
8. Com és alliberada Núria?
9. Creus que els protagonistes denunciaran Papyrus? Per què?

Propostes didàctiques referides al llibre
Barrots daurats (ISBN: 978-84-9824-041-2)

© Edicions Bromera, SL
Apartat de correus 147 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Pasqual Alapont, 2009

La vida d'Àlex es troba en un carreró sense eixida. Arran d'un accident de moto, la seua nòvia ha perdut la vida, i per a ell ja res no té importància. En aquestes circumstàncies coneix Núria, una jove que pertany a una associació d'amics d'Egipte. El contacte amb aquesta gent obri a Alexandre un món nou, però també, gradualment, fa que s'endinse en una xarxa esotèrica on la seua pròpia vida pot estar en perill.

De la mateixa manera que *L'infern de Marta*, aquesta novel·la de Pasqual Alapont es complementa amb un interessant text divulgador. El periodista Pepe Rodríguez, especialista en el món de les sectes, ens mostra els mecanismes interns que s'amaguen darrere d'una secta destructiva. Una obra que conjumina amb encert una novel·la commovedora i un estudi útil.

ESPURNA
bromera

978-84-9824-041-2

9 788498 240412

www.bromera.com
edicions
bromera

